

De Praktiseur

Overdenkingen van een sterveling

De Praktiseur

Richard Brand

Schrijver: Richard Brand
Coverontwerp: Brave New Books
ISBN: 9789402175851
© Richard Brand

De Praktiseur is geboren op een koude winterdag, zoveel is hem bekend, en op een andere onbestemde dag in een vage toekomst zal hij weer sterven. Tussendoor rest hem niet veel anders op deze aarde dan te praktiseren over van alles dat op zijn pad komt, wat hij toevallig opmerkt, voelt, ruikt, of hem op enigerlei wijze te binnen valt. Een nutteloze en soms schaamteloze aangelegenheid misschien, op het eerste aanzien, om zo een leven te leiden, allicht zijn er veel zinniger zaken te doen; efficiëntere dingen, doelmatiger, effectiever ook... Maar het praktiseren is eenmaal een eigenschap waar hij weinig aan kan doen. En eerlijk gezegd ook weinig aan zou willen veranderen: hij praktiseert, verwondert zich soms, dat is al. Het leven hoeft voor de Praktiseur niet per se een grote nuttige aangelegenheid te zijn. Is het leven nuttig? Welk nut dient het leven, behalve het zo ontvankelijk mogelijk tegemoet te treden? Op die vraag heeft de Praktiseur nog geen bevredigend antwoord gevonden. Nee, beter laat hij zich verrassen door wat hem zoal ingegeven wordt, de zoete invallen, zoals hij die weleens gekscherend placht te noemen, de verwonderingen, de straatjuwelen. Daaroverheen te stappen komt hem voor, als over het leven zelf heen te stappen.

Prakkiseren

15-05-2017

Laatst liep er een man – van middelbare leeftijd, en niet al te opvallend van uiterlijk – sterk te prakkiseren, over wie hij nu in feite was; behalve een geslacht, een beroep, een partner, een homo sapien, enzovoorts, had hij geen idee. Zijn eigen existentie was hem, nu hij er eens goed over nadacht, al die jaren volledig vreemd gebleven. Hij prakkiseerde zich een ongeluk. ‘Wie ben ik nu feitelijk? Wat ben ik het meest? Wat komt het dichtst in de buurt dan?’ tot diep in de nacht tuurde hij naar de hemel. Dagenlang hield het hem bezig, weken, maanden. Uit ervaring wist de man dat het hem pas zou loslaten als een ander onderwerp, een urgenter onderwerp, hem te binnen zou vallen. Pas dan kon hij het even laten gaan, of beter gezegd, dan verliet het hem vanzelf langzaam. Zo was

het altijd gegaan. De onderwerpen kozen de man, de man niet de onderwerpen. Hij gaf het al bijna op, dit zou wel eeuwig duren, dit hield hem in de greep, hij kwam er niet uit. Maar plotseling, als een donderslag bij heldere hemel (hij stond even te staren naar een afgezaagde boomtak op de grond die ondanks alles toch aan het uitlopen was), wist hij het. En hij wist het zeker. Verdomd aan toe. Achteraf was het eigenlijk niet eens zo moeilijk geweest, achteraf. ‘Ik denk dus ik ben...!’ riep hij uit. ‘... ik ben ... ik ben gewoon een prakkiseur!’ ‘Niets meer en niets minder. Een prakkiseur!’ Het woord beviel hem buitengewoon goed, prakkiseur, alleen waarom kon hij niet verklaren. Koortsachtig begon hij door encyclopedieën te bladeren en door woordenboeken, opzoek naar zijn nieuw verworven schat, zijn zelf, zijn eigen ik. Hij speurde overal, googlede er op los. Hij kon het woord nergens vinden. Het bestond blijkbaar niet, h́j bestond blijkbaar niet. En dat maakte zijn gelukzaligheid compleet. Hij was iets dat hij zeker wist en datgene bestond helemaal niet. Geweldig! Heerlijk! Hij zwijmelde. Daar kon de Prakkiseur wel even mee vooruit. Fluitend liep hij door de straten, nu volledig te zijn wie hij werkelijk was. Hij keek om zich heen, hij zag hoe een oudere vrouw op naaldhakken overstak, en een blauwe oldtimer laconiek geparkeerd in het gras stond, hij zag wuivend riet langs de waterkanten,

en een kraai die kraaiend overvloog. De wind waaide aangenaam door zijn haar. Hij dacht: Ik hoef vandaag niets te maken en morgen ook niet, en overmorgen niet. Het enige dat ik doe is indrukken verwerken. De indrukken die tot mij komen, die verwerk ik. Dat is wat ik doe.

Utopia

17-07-2014

Vanmorgen stapte ik in mijn fietspakje vrolijk de kazerne binnen. Collega's zaten rond de koffietafel. Maar voordat ik 'Goedemorgen' kon uitkramen, kreeg ik al te horen dat ik weer mocht vertrekken. Op een andere kazerne had iemand zich ziekgemeld, daar hadden ze nu een man te kort. Of ik wel wilde opschieten, ze zaten met smart op me te wachten. Ik belde een taxi, en ging met mijn plunjebaal op de stoep in het ochtendzonnetje voor de deur zitten. Mijn fiets zou later op de dag met intern vervoer worden opgehaald. Tien minuten later dan verwacht kwam er een oude Mercedes op het voorterrein tot stilstand. Het zijraampje gleed open. Een mager wit gelaat vroeg of ik misschien een taxi had gebeld. Ik knikte, pakte mijn plunjebaal op. De chauffeur sjokte naar de kofferbak, ik schatte hem een jaar of twintig, tweeëntwintig... En ik kan het niet goed

uitleggen, misschien waren het zijn vlassige bakkenbaarden of de glans in zijn ogen, maar even dacht ik, dat ik met een terrorist te maken had.

‘Je weet waar het is?’ vroeg ik hem, terwijl ik mijn plunjebaal in de rommelige kofferbak frommelde. Een controlevraag: het adres had ik immers telefonisch al doorgegeven.

‘Kazerne Pijnacker toch?’

De eerste minuten onderweg spraken we niet veel, alleen het hoognodige. De binnenkant van de auto was nog smoezeliger dan de buitenkant. Het rook muf. ‘Ben je zelfstandig ondernemer?’ informeerde ik. Geeuwend antwoordde de chauffeur, dat hij in loondienst was en vanaf vorige avond al achter het stuur zat. Ze bleven hem maar doorsturen, maar dat vond hij op zich niet erg.

We raakten aan de praat. Hij bleek van Turkse afkomst en geboren en getogen in Den Haag. Zijn vader was op achttienjarige leeftijd naar Nederland gekomen en had veertig jaar als schoonmaker gewerkt. Nu was de vader sinds een jaar werkeloos. Om voor een bepaalde ingewikkelde financiële regeling in aanmerking te komen kwam zijn vader helaas net een maand te kort. Eerdaags zou hij teruggaan naar Turkije. ‘Als hij in Turkije is, wordt hij helemaal rustig,’ zei de chauffeur. ‘Hier is hij nogal gestrest.’ Ik vroeg hoe dat kwam. ‘Dat is toch niet gek,’ antwoordde hij me schuin aankijkend, ‘met elke dag al die post hier.’

Misschien is het daarom dat we ons de laatste decennia zo gejaagd voelen, dacht ik even, vanwege de post. Toch kwam het me niet helemaal vreemd voor, veel mensen proberen de hedendaagse wereld te ontvluchten. Zelf droom ik al jaren van een huis in Zuid-Spanje, mijn vrouw van een Drentse boerderij, anderen zoeken het Utopia in een verleden met Sint en Piet. En weer anderen in een wereldreis, wellicht een vijand, of een dikke portemonnee. Of in de anus van de ander. Ook het hiernamaals is nog altijd in trek. Meestal ligt Utopia een eindje verderop, net om het hoekje, net buiten handbereik. Zodra je er bijna bent verplaatst het zich een stukje, tot je er ongemerkt weer van verwijderd bent en er alleen maar naar kan graaien. Utopia is zo het halfbroertje van God.

‘Ik ga ook terug naar Turkije,’ zei de chauffeur. Hij begon nu zo uitgebreid te geeuwen, dat ik even dacht dat hij ter plekke in slaap viel. ‘Hoe bedoel je terug,’ vroeg ik verbaasd, ‘je bent hier geboren, toch?’

‘Ik ben geen originele Nederlander en ook geen Turk,’ zei hij, ‘maar mijn wortels liggen daar in Turkije. Mijn bloed is Turks. Wat is jouw bloed?’

‘Rood,’ mompelde ik, na enig aarzelen.

Eerst keek de chauffeur wezenloos naar zijn voorruit, er zaten veel vliegjes op. Toen begon hij heel hard te lachen. Daarna heeft hij me afgezet bij de kazerne Pijnacker. Hij wenste me een fijne werkdag, en ik hem welterusten.

Nachtelijke uren

11-3-2018

Het is in het holst van de nacht. Hij zit aan de keukentafel en staart door het raam naar buiten. Hij is wakker geworden, waarvan weet hij niet. Maar slapen kan hij absoluut niet meer. Misschien was het een droom of een of ander geluid van buiten afkomstig, dat hem opeens deed ontwaken, geen idee. Hij lag in een diepe onbekende wereld verzonken, maar nu is hij wakker, klaarwakker. Met een monotone trilling slaat de klok aan de wand half drie. Er volgt stilte, een omvangrijke stilte, een stilte die je tegenwoordig nog maar weinig tegenkomt, eentje om van te genieten, om te aanbidden misschien, voor sommige mensen, maar ook eentje die je de das om zou kunnen doen. Misschien was hij daarvan wel wakker geschrokken, van die verdomde stilte? En wat nu? Hij kijkt om zich heen. Loopt eens door de kamer en weer terug. Hij besluit om koffie te gaan zetten, een vers bakkie, wat moet hij anders. Hij schenkt zichzelf in, neemt er de tijd voor, de geur is aangenaam, de geur vormt een aangenaam rustpuntje. Hij besluit er een stukje koude pizza uit de koelkast bij te pakken. Lekker, als hij niet oppast, wordt het nog gezellig

ook. Maar na een paar happen schuift hij de pizza van zich af. Die is taai geworden en klam en erg zout. Om misselijk van te worden zo zout. Hij spuugt in de gootsteen de stukjes uit zijn keel, hij hoest, spoelt het restant weg met een paar slokken water. Door het raam kijkt hij opzij de nacht in. Die vervloekte nacht. Hij zucht diep. Zijn zucht is er helaas niet een van vermoeidheid, nee, het is juist een zucht van energie. Hij zit opgescheept met een enorme hoop ongewenste energie. Waar is de vermoeidheid gebleven als je hem nodig hebt, denkt hij bij zichzelf, en de rillingen gaan over zijn rug. Hij wil moe zijn, het liefst doodmoe, dat wil hij zijn, desnoods naar de klote. Als hij maar kan slapen. Wat moet hij nu met een heldere nacht? Straks krijgt hij nog goede ideeën of zo, een Eureka-moment. Hij wil helemaal geen Eureka-moment. Eureka-momenten zijn voor geniale figuren, voor figuren die het leven ontdekken willen, de Einsteins, de Wittgensteins, de Edisons. Niets voor hem. Hem niet gezien. Hij wil niets ontdekken, hij wil slapen. De vermoeidheid is hem een godsgeschenk, hij koestert de vermoeidheid, de luiheid, de loomheid, die helpt hem de dagen ongeschonden door te komen, behoedt hem voor initiatieven die toch nergens toe leiden. Want dat heeft hij nu wel geleerd, zelfs de meest goedbedoelde initiatieven leiden vaak nergens toe. Hij denkt diep na. Heeft hij zelf wel eens een initiatief genomen dat de moeite waard was? Nee, hij kan er zich geen een voor de geest halen. Dat stelt hem op een vreemde manier gerust. Hij wordt rustiger. Hij keert terug naar bed. Het is nog een paar uur voordat de

ochtend zal komen. Eerst ligt hij op zijn rug. Draait op zijn zij. Tussen de gordijnen door, ziet hij de maan oplichten en vervolgens verdwijnen achter de wolken. De slaap komt nog niet, de slaap zal voorlopig niet komen. Maar hij weet, straks, als de ochtend zich aandient, zullen de restanten energie langzaam uit hem wegvloeien. Hij zal leeg worden, en slap en moe en suf, het daglicht zal hem pijnigen, en uiteindelijk zal hij in slaap vallen.

Plafond

19-02-2018

Op een tweepersoonsbed in een schemerige slaapkamer ligt de Prakkiseur, te staren. Naar het plafond, naar de vergeelde spikkeltjes, de honderden spikkeltjes, die tezamen een grote bonzende sponzige wolk lijken te vormen, een organische wolk, een pulserende. Die hem uiteindelijk helemaal opslokt, bedwelmt en meesleurt... Totdat hij verloren raakt, in een wereld ver boven het plafond en hij nieuwsgierig, stap voor stap, gaat rondwandelen... Hij slentert over glanzende lichtbruine straatkeien, het heeft net geregend, het ruikt lekker buiten, en hij draagt opeens gympen die hem als gegoten zitten. Hij kijkt om zich heen, de merels fluiten en de bomen staan in

volle bloesem, de heilige lentelucht stroomt zijn neusvleugels binnen, ook lijkt hij lichter van gewicht geworden. En opeens, is daar de straat waar hij als jonge jongen foldertjes rondbracht van deur tot deur. En links het huis van hun burens, die wel dertien kinderen hadden, maar waarvan het merendeel al het huis uit was... En dan voor hem, verdomd, hij kijkt recht tegen de achtergevel van zijn ouderlijk huis aan. Hij slikt. Het doet hem wel even wat. Het schuurtje van zijn vader staat nog bruin en scheef in de achtertuin, het houten hekje er voorlangs. Er bloeien grote hortensia's langs de zijgevel van het huis. Door de glinstering van het achterraam kan hij zo hun ronde eettafel binnen zien staan. Er staan bloemen op tafel, zo te zien een bos chrysanten. Geen bewegingen te zien. Zijn blik dwaalt langzaam omhoog naar het rechterbovenraam, zijn domein... En ja, met een knip van zijn ogen is hij binnen in de slaapkamer aangekomen, zijn slaapkamer, hoe is het toch mogelijk... Het kurk aan de muren zit er nog op, de gekleurde spotjes in de hoek hangen er en branden zelfs. Op de vloer tegen de muur staat de grote lampenradio, de platenspeler erbovenop. Her en der liggen de kussentjes op het tapijt verspreid, om er zo lekker op neer te ploffen. Het visnet hangt over de hele lengte van de kamer aan het plafond, waarin gesmolten singeltjes... Alles is zo exact hetzelfde gebleven. Niets is veranderd, niets weg, alles is nog zoals het was. Naast de inpandige kast hangt de kleine spiegel aan de wand. Hij twijfelt even. Maar gaat er dan voor staan, hij kijkt voorzichtig ... Ja, hij is het: die jongen

met het donkere haar, de felle zoekende ogen. Hij bestaat echt. Een poosje staat hij daar, naar zijn onwezenlijke zelf te staren; hij voelt aan zijn gladde huid, haalt een hand door het haar... Hij draait zich om, en alsof hij dat elke dag nog doet, laat hij zich met een soepele beweging op bed vallen. Hij luistert naar de geluiden in huis, spitst zijn oren. Maar er zijn geen geluiden, niets te horen. Niet het bonken op de trap, geen holle stemmen van beneden, geen geblaf, niet eens het slaan van een deur of geroep... Dan legt hij voorzichtig een langspeelplaat op de platenspeler, de naald zoekt licht krassend door de groeven... De grote warme stem van Elvis Presley vult het kamertje. Opnieuw gaat hij op bed liggen, nu langzamer, hij luistert naar de muziek, naar de prachtige muziek, hij staart naar de gesloten deur. Hij weet precies hoe het huis eruitziet, hij hoeft het niet te zien. De intimiteit van zijn kamertje bevalt hem prima, zijn vertrouwde wereld, de kleinschaligheid ervan... Zijn blik dwaalt rond, door zijn eigen kamer, naar het plafond, daar blijft hij hangen. Hij ziet de wirwar aan spikkeltjes, de honderden spikkeltjes die tezamen een sponzige wolk vormen, een langzaam pulserende wolk, die hem helemaal opslokt, bedwelmt en meesleurt... Tot hij zichzelf verloren is, in een wereld, ver boven het plafond.

Een zaterdagochtend

9-12-2017

... Vanmorgen een brand in een shoarmazaak. Toen we de straat in reden, kwam vanuit de rokerige ingang een man naar buiten dwalen. Ondanks de rook leek hij wel in orde want hij stak onmiddellijk een sjekkie op. Ik vroeg hem waar het brandde en of hij geen luchtwegproblemen had, maar hij bleek helemaal geen Nederlands te spreken. Een andere man vertaalde haastig: ‘Hij heeft nergens last van...’ Met ademluchttoestellen omgehangen gingen we de zaak binnen. Boven de brede afzuigkap achter de balie was de grootste rookontwikkeling te zien, dikke zwarte walmen. Daar moesten we het zoeken. Naast de shoarmazaak was een supermarkt gelegen en erboven vier woonlagen met appartementen. Ik keek omhoog naar die appartementen, en naar de supermarkt ... En ik meldde door mijn portofoon aan de alarmcentrale: ‘Middelbrand’, zodat de tweede tankautospuit (die dan ook wordt gestuurd) dadelijk de omliggende ruimten kon gaan verkennen en wij ons volledig op de brandbestrijding zouden kunnen richten. De rook bleek inderdaad doorgedrongen tot in de supermarkt ernaast. En op de vijfde etage van het trappenhuis was volgens de tweede bevelvoerder ook behoorlijk wat rook te

zien. Zij gingen de boel ventileren, ontruimen en verder verkennen. Wij deden de brandbestrijding. Na een poosje hadden we de brand geblust en de meeste rook was langzaamaan verdwenen. De motor van de afzuigkap had in de brand gestaan, de pijpen en leidingen eromheen waren volledig weggebrand. Alles was nu uit. Behalve uit de schoorsteen op het dak, daaruit zag de hoogwerker-bediener nog steeds rook omhoogkomen. Vreemd, vonden wij dat: rook uit de schoorsteen terwijl de brand beneden al was geblust? Na-walmen misschien? Voor de zekerheid toch de ramoneur er maar doorheen halen, met ketting en borstel door die schoorsteen raggen. Dat zou de klus moeten klaren. Helaas, dat bleek niet mogelijk omdat het kanaal her en der met kleppen was onderbroken. Gelukkig hield het roken even later vanzelf op, een mazzeltje kan je soms hebben. Het ramoneuren was niet meer nodig. Met de reeds gearriveerde officier maakte ik een laatste ronde door het gebouw, ter controle, met de koolmonoxidemeter in de rechterhand. We liepen achter elkaar aan, de officier en ik. De tweede tankautospuiter kon nu retour naar de kazerne. Maar tot onze verbazing bleek op de eerste etage, in een zijgang waar de bergingen waren gelegen, opeens toch weer rook te hangen, en behoorlijk wat ook. Ventileren maar weer, de deuren van de betreffende bergingen wijd opengezet en gelijk op zoek naar de oorzaak van deze opdoemende rook. Waar kwam die opeens vandaan? Na een poosje zoeken kwamen we erachter, dat langs een van de bergingen de schacht liep waarin de rookkanalen zaten.

Daar gaf de Co-meter 75 PPM-koolmonoxide aan. Nog maar eens de ventilator erop, en bij de naastgelegen appartementen ook eens aankloppen, gewoon om zeker te zijn, je wist maar nooit. Met koolmonoxide kan je geen risico nemen. We bespeurden in de woningen geen Co. En de schacht was ondertussen door een opening schoon geblazen. Nu konden wij eindelijk terugkeren naar de kazerne. Maar eerst even een laatste blik in de shoarmazaak. Het goudbruine vlees hing er nog aan de spiesen, zag er eigenlijk heerlijk uit, om zo op te eten. Ik had duidelijk honger gekregen, inmiddels was het lunchtijd. De halve zaak eromheen was wel zwartgeblakerd en deels gesloopt. De man die naar buiten was komen dwalen, stond nu onder een afdak te schuilen voor de regen. Hij rookte wederom een sjekkie en staarde naar de shoarmazaak. Hij stak afwezig zijn hand naar ons op toen we de straat uit reden...

Schaakspelers

25-11-2017

In de hal van de bibliotheek in Rotterdam ligt een metersgroot schaakbord op de grond. Tegenover elkaar stonden daar gister twee mannen op leeftijd. Op de twee bankjes ernaast zaten een aantal toeschouwers, onderuit en voorovergebogen, ook voornamelijk mannen op leeftijd, een enkele jonge man ertussenin. Ik ging aan het einde van een bankje zitten en zette mijn rugzak naast me neer. De linker speler stond met de voeten breed uit elkaar, handen op de rug, als een generaal keek hij uit over de strijdkrachten in het veld. Hij droeg een zwart leer jasje, zijn ogen dwaalden over het strijdtoneel. Vrij plotseling stapte hij vooruit, verschoof het Paard, en keerde terug naar zijn plek aan de rand van het bord. Daar nam hij dezelfde

standvastige pose aan als zo net. Aan de overzijde staarde een forsgebouwde man naar de veranderde situatie voor hem. Er was geen zichtbaar oogcontact tussen de twee spelers. De forse wreef zich over het gezicht, haalde zijn broek op. Hij stapte naar voren, maar keerde onverrichte zaken weer terug. Als een standbeeld bleef hij daar even staan; daarop begaf hij zich voorzichtig tussen de schaakstukken en sloeg het zojuist verzette Paard van de tegenstander. Die sleepte hij als een buit achter zich aan van het veld. De lege plek bleef achter. Nu had het leren jasje even wat tijd nodig. Ademloos onderzocht hij het bord, zijn onrustige blik dwaalde rond. Vanaf de zijkant klonk gebrabbel; Bulgaars, of Hongaars misschien? Ik kon het niet verstaan. Maar de spelers reageerden er nauwelijks op, niet meer dan een minuscuul handgebaar. Naast me op de bank kwam een man zitten met een boodschappentrolley voor zich, hij gromde zacht. De denkpauze van het leren jasje duurde voort, de rits van het jasje ging open.

Uiteindelijk schoof hij met zijn voet aarzelend de Toren naar een andere plek. Weer gemompel vanaf de zijkant. Een toeschouwer kwam overeind en leunde tegen een pilaar. Russisch, waren het russen dan misschien? In Rusland werd toch veel geschaakt. Het was nu de beurt aan de forse en hij wist redelijk eenvoudig een pion te bemachtigen, die werd onverschillig bij de buit gevoegd. Onder de neus van het leren jasje bewoog zijn wijsvinger zenuwachtig op en neer. Hij trok aan zijn bovenlip, verplaatste de Loper eens een stukje. Aan de overkant op het bankje was de jongeman in

slaap gevallen, een mobieltje hing slap in zijn hand. Ik keek op de klok aan de wand. Was het nu alweer zo laat? Het spel was vast voorlopig niet klaar, deze strijd was nog niet gestreden. Ik deed mijn rugzak om en wilde al weggaan, maar op de valreep kon ik het niet laten een toeschouwer te vragen waar zij vandaan kwamen. ‘Rusland?’

De man keek me even aan, schudde zijn hoofd en zei: ‘Joegoslavië... maar Joegoslavië is niet meer.’ En onmiddellijk waren zijn ogen weer gericht op het spel.

Lucasschool

19-11-2017

Mijn oudste herinnering is dat ik aan de hand van mijn moeder een smalle straat oversteek en we samen de peuterschool binnengaan. Het is een rechthoekig gebouw met een plat dak. We gaan door een brede houten deur naar binnen en lopen samen naar het eind van de schoolgang. Daar krijg ik van mijn moeder een kus en ze laat me achter in het klaslokaal. Ik sta daar even en ik weet niet precies wat er door me heen gaat. Maar het voelt niet goed, dat weet ik wel. De holle geluiden, de kinderstemmen, de muren, de stoelen, de juf. Mijn moeder is dan al even uit zicht verdwenen. Voorzichtig maar vastberaden loop ik in mijn eentje terug door die gang. Duw de deur met moeite open, het daglicht tegemoet. Ik steek de straat over en ga vlak voor onze voordeur op het stoepje zitten. Ik kijk naar

het monsterlijke gebouw aan de overkant, naar de schooldeur, naar de muren, van waaruit ik zojuist mooi ben ontsnapt. Ik speel met een steentje in mijn handen, geniet van het buiten zijn. Daar zit ik een poosje. De meeuwen roepen in de lucht. Totdat mijn moeder boven de was buiten gaat hangen en naar beneden kijkt. Tot haar verbazing ziet ze de kleine schoenen op het stoepje. In mijn herinnering kan ik zelf ook van bovenaf mijn schoenen op het stoepje zien, maar dat is natuurlijk onmogelijk. Die herinnering moet er op een later tijdstip zijn ingeslopen. Daarna zal mijn moeder me ongetwijfeld terug naar school hebben gebracht. Maar die herinnering heb ik niet opgeslagen. Daar houdt mijn eerste herinnering op. En laatst, reed ik toevallig door Rotterdam-West, net langs die buurt waar ik geboren ben, vlakbij waar dat schooltje uit mijn herinnering moest hebben gestaan. Het leek me stug dat het er nog zou staan na meer dan vijfenveertig jaar. Toch reed mijn auto er automatisch heen. Het gebouwtje blijkt er nog te staan en is in tegenstelling tot de buurt eromheen, onveranderd gebleven. Totaal onveranderd. Niet alleen mijn geheugen is het onaangetast gebleven: in de werkelijkheid ook. Het blijkt een basisschool te zijn. De Lucasschool. Of het toen die tijd ook al zo heette, weet ik eigenlijk niet. Ik ben er langzaam naartoe gelopen, heb heimelijk door de ramen naar binnen gegluurd. Er hingen wat kindertekeningen aan de muren. Was dat jongentje van amper vier jaar daar nog ergens te zien? Na wat gemijmer ben ik die paar meter de straat over gestoken, naar de

gerenoveerde huizen aan de overkant. Welke deur was nu ook alweer de onze? Ik twijfelde even om ongegeneerd op het stoepje te gaan zitten en naar de overkant te staren, naar dat gebouwtje, naar de muren, de schooldeur, waardoor ik eens naar buiten ben geslopen. Maar ergens boven me ging opeens een raam open. Een jonge vrouw keek naar beneden en vroeg of ik misschien iemand in het bijzonder zocht. Ik antwoordde, dat ik alleen even rondkeek en niemand in het bijzonder zocht. Maar dat was natuurlijk een leugen.

Ontmoeting

17-11-2017

Hij staat in het Mauritshuis, op de tweede etage, recht voor het schilderij dat hij al jaren van dichtbij wilde zien. Hij wist ook niet precies waarom, al die jaren heeft hij het niet geweten, niet bewust althans. Het leek intuïtie, een achtervolgingswaanzin, een vreemdsoortige aantrekkingskracht, een verlangen dat hij niet goed kon plaatsnemen. Maar hij was zeker niet de enige, welnee, miljoenen mensen gingen hem voor en miljoenen anderen zullen hem nog volgen. Dat beseft hij zich. Alleen –